

บทความวิจัย**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี****อาหะมะ ดือราแม้ง* ชุติมา ทักโร******บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี ที่สร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการเรียนการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 83.25/89.75 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ , ชุดการสอน , การแปรรูปอาหารในท้องถิ่น

RESEARCH

The development of learning achievement by teaching package On Local food processing Food Processing Course For Grade 5 students atThungyang Daeng Pittayakhom School Pattani Province

Ahama Dueramaeng* Chutima Thutsaro**

Abstract

This research aimed to 1) study the efficiency of an instructional package on local food processing in Food Processing Course for grade 5 Students, ThungyangdaengPittayakom School, Pattani Province. The package was designed with the efficiency in compliance with the 80/80 benchmark. 2) It also aimed to compare learning achievements between pre- and post-instructional package on local food processing in Food Processing Course for grade 5 Students, ThungyangdaengPittayakom School, Pattani Province; and to 3) study student satisfaction toward the instructional package on local food processing in Food Processing Course for grade 5 Students, ThungyangdaengPittayakom School, Pattani Province. The samples included 16 grade 5 students in Semester 1 of 2020 at ThungyangdaengPittayakom School, Thungyangdaeng District, Pattani Province, under the Secondary Educational Service Area Office 5. The samples were obtained by simple random sampling. The instruments included 1) the instructional package on local food processing in Food Processing Course, 2) a learning management plan on local food processing in Food Processing Course, 3) a learning achievement test on local food processing in Food Processing Course, and 4) a questionnaire on student satisfaction toward the instructional package on local food processing. The statistics for data analysis included percentage, mean, SD, and t-test.

The findings revealed as follows.

1. The instructional package on local food processing in Food Processing Course for grade 5 Students, ThungyangdaengPittayakom School, Pattani Province, had overall efficiency of $E_1/E_2 = 83.25/89.5$, higher than the 80/80 benchmark.

2. Grade 5 students had higher learning achievement in the post- instructional package than in the pre- instructional package, with the significance level of .05.

3. Overall, grade 5 students had high satisfaction toward the instructional package on local food processing in Food Processing Course for grade 5 Students, ThungyangdaengPittayakom School, Pattani Province.

Keywords: Achievement development, instruction set, local food processing

บทนำ

กลุ่มโรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ในเขตตำบลตะโล๊ะมะมะนา ตำบลพิเทน ตำบลปากูและตำบลน้ำดำ อำเภอ ทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี จำนวน 5 โรงเรียน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและประมงน้ำจืด เมื่อถึงฤดูฝนจนถึงหัวน้ำหลากชาวบ้าน จะหาปลาโดยใช้เครื่องมือจับปลาในท้องถื่น ทำให้ได้ปลาและสัตว์น้ำ หลายชนิด หลายประเภท เล็กใหญ่ไม่เท่ากันคละคล้าปมาในภาชนะที่ใช้ เช่น หมวง ครุ ฤงปุย ตามแต่จะหา ได้และตามพื้นที่นาชาวบ้านจะขุดสระน้ำไว้เพื่อสูบน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำนาหว่านกล้าหรือถ้าฝนทิ้งช่วง มากเก็บน้ำในสระมาใส่ต้นกล้าหรือต้นข้าวที่ปักดำแล้ว เมื่อชาวบ้านเกี่ยวข้าวเสร็จก็จะสูบน้ำออกจากสระเพื่อ จับปลามาเป็นอาหารและจำหน่ายเป็นรายได้ เนื่องจากการหาปลาทำเป็นฤดูกาล คือ ฤดูน้ำหลากและเมื่อ เกี่ยวผลผลิตจากการทำนาเรียบร้อยแล้ว เป็นการหาปลาในระยะเวลาเดียวกัน ทุกครอบครัวหาปลาได้เป็น จำนวนมากจึงทำให้ปลาที่ได้มีราคาถูกต่ำ จำหน่ายได้ช้าทำให้ปลาตายและเน่าเสีย ชาวบ้านจึงทำการแปรรูป อาหาร ตามภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษได้สืบทอดไว้โดยนำปลามาแปรรูปทำเป็นปลาหย่างหรือปลาหมัก เช่น ปลา ส้ม กุ้งจ่อม เป็นต้น ตามแต่ชนิดและประเภทของปลาเพื่อเก็บรักษาอาหารไว้รับประทานในยามขาดแคลน

นอกเหนือจากการทำนาซึ่งเป็นอาชีพหลักแล้ว อาชีพเสริมของกลุ่มสตรีส่วนหนึ่งจะเป็นการแปรรูป อาหารโดยการหมักปลาและกุ้ง เช่น ปลาร้า ปลาจ่อม กุ้งจ่อม ปลาส้ม และมีการทำเป็นอุตสาหกรรมใน ครอบครัวสิ่งเหล่านี้ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของท้องถิ่นด้วยจึงควรจะหาวิธีปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี ต่องานอาชีพ งานที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น ให้คงอยู่ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติที่ดีต่อการทำงาน เน้นให้ความสำคัญด้านความรู้ คุณธรรมและ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์จริงอย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาในด้านการอาชีพจะให้บรรลุ จุดประสงค์ ยังมีปัญหาหลายประการ ดังที่ มงคล พรหมทอง (2545:3) กล่าวว่า ปัญหาของการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่สำคัญอีกอย่างคือ ขาดครูผู้สอน การผู้สอนไม่มีความถนัดในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานอาชีพและเทคโนโลยี ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ขาดสื่อการเรียนการสอนวัสดุอุปกรณ์ และสถานฝึกปฏิบัติการ ไม่มีการส่งเสริมการผลิตสื่อและการนำสื่อมาใช้อย่างจริงจังตลอดทั้งจำนวนสื่อไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการซึ่งสามารถแก้ไขได้ด้วยการบูรณาการที่มีอยู่แล้วให้อยู่ร่วมกันใน ลักษณะสื่อประสม (Muti-media) ซึ่งจัดเก็บไว้เป็นชุดเดียวกัน เรียกว่า ชุดการสอน (Instructional Packages) ชุดการสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนให้กับผู้เรียนเป็นอย่างดี รุจิร ฐา สาร (243:9) กล่าวว่า สื่อที่ดีควรมีชุดสอน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ราคาไม่แพงใช้เวลาสอนน้อยแต่ผลสัมฤทธิ์สูงชัน สามารถ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้ทุกคน จากการศึกษาเกี่ยวกับชุดการสอนของ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543:95) และ อภิรักษ์ เมืองทอง (2544:บทคัดย่อ) พบว่า ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนสูงขึ้น สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ช่วยให้ครูดำเนินการสอนไปตามลำดับขั้นตอน ช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ซับซ้อนเป็นนามธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการเรียนการสอน

สภาพปัญหาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มักเกิดจากการที่ครูผู้สอนเป็นผู้วางแผนการจัดกิจกรรม ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนขาดการฝึกฝนในการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้เรียนในการทำกิจกรรมที่เป็นแบบกลุ่ม แบบรายบุคคล เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายกับตัวผู้เรียน โดยเน้นการปฏิบัติมากกว่าการท่องจำในตำราเรียนหรือหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น (กลุ่มโรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม. 2563 : 2) จากความเป็นมาและความสำคัญปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการใช้ชุดการสอนเรื่อง การแปรรูปอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักคิดค้นและสร้างงานอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นในที่สุดก็จะเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ ห่วงแหนและศรัทธาในท้องถิ่นของตน ตลอดจนทำเป็นอาชีพเสริม เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

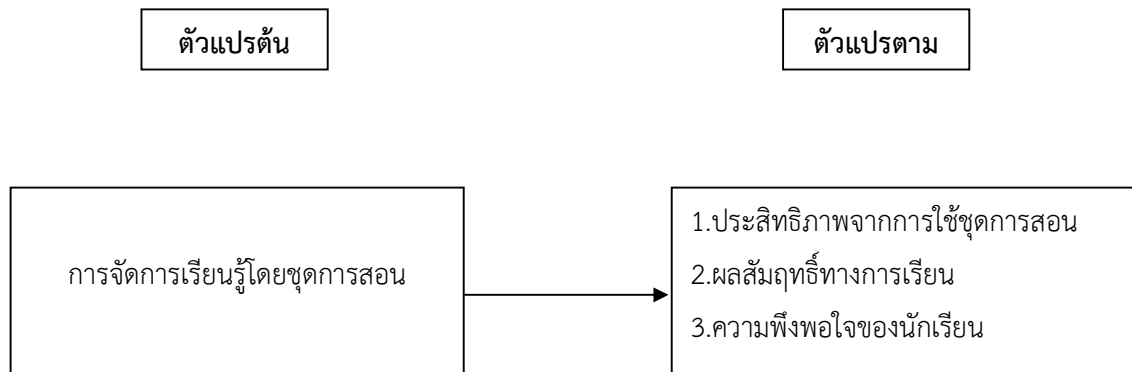
1. เพื่อหาประสิทธิภาพจากการใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนการใช้ชุดการสอนเรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจจากการใช้ชุดการสอนเรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม

การทบทวนวรรณกรรม

ปราณี ป้อมไธสง (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ผลการใช้ชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการ

ใช้ชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เรื่องการถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสะเดา (สามัคคีวิทยา) อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 3 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.21/84.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2. นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เท่ากับ 0.59 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 59 4. นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง การถนอมอาหารในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับมิก (Meeks. 1972 : 2495-A) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบวิธีสอนแบบชุดการสอนกับวิธีสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากการใช้ชุดการสอนกับแบบธรรมดา สำหรับนักศึกษาคู ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าการสอนด้วยวิธีธรรมดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอน ซึ่งได้ทำก่อนและหลังทดลองผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าทุกคนมีพัฒนาการทางทัศนคติที่ดีต่อชุดการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งต่างประเทศและในประเทศตามที่ได้ศึกษาได้สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนนั้นช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ชุดการสอนยังทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน และสนใจเรียนมากยิ่งขึ้นอีกทั้งยังช่วยประหยัดเวลาการจัดการสอนของครูผู้สอน ทำให้ผู้เรียนมีเวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มมากยิ่งขึ้นตามความสนใจ รวมถึงการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติที่สูงขึ้นด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาการพัฒนาชุดการสอนฝึกทักษะปฏิบัติเรื่องการร้อยลูกปัดวิชาการงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 347 คน ประกอบด้วยโรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม รวมจำนวนนักเรียน 65 คน โรงเรียนศาลาพิ รวมจำนวนนักเรียน 55 คน โรงเรียนอิสลามนิตินิธิ์ รวมจำนวนนักเรียน 80 คน โรงเรียนอิสลามประชาสงเคราะห์ รวมจำนวนนักเรียน 72 คนและโรงเรียนรักดีวิทยา รวมจำนวนนักเรียน 75 คนมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากร คือเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี จำนวน 16 คน ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1.ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5จำนวน 5 ชุด ในชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยแบบทดสอบย่อยเป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อและแบบทดสอบความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการ

สอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพจากการใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี จำนวน 16 คน โดยทดสอบก่อนเรียนแล้วสอนโดยการใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จำนวน 5 ชุด เมื่อครบทุกชุดแล้วทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏผลดังตาราง 1-5

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยและร้อยละจากการทดสอบระหว่างเรียนของนักเรียนโดยใช้ชุดการสอน

เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม

ชุดการสอน	คะแนน	$\bar{x}$	S.D	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
ชุดที่ 1	10	7.68	1.66	76.87
ชุดที่ 2	10	9.37	0.50	93.75
ชุดที่ 3	10	9.25	0.77	92.50
ชุดที่ 4	10	7.37	1.36	68.75
ชุดที่ 5	10	7.93	1.23	75.00
เฉลี่ย	10	8.32	-	83.25

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคมเท่ากับค่าเฉลี่ย 8.32 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 83.25

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม

เลขที่	คะแนน(50)	คิดเป็นร้อยละ
1	43	86.00
2	42	84.00
3	43	86.00
4	47	94.00
5	48	96.00
6	44	88.00
7	41	82.00
8	45	90.00
9	42	84.00
10	42	84.00
11	46	92.00
12	47	94.00
13	48	96.00
14	47	94.00
15	47	94.00
16	46	92.00
รวม	718	-
$\bar{x}$	44.88	90.00
S.D	2.42	

จากตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยผลวัดผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคมค่าเฉลี่ย เท่ากับ 44.88 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 90.00

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D	ร้อยละ
คะแนนการทดสอบระหว่างเรียน(E_1)	10	8.32	1.10	83.25
คะแนนการทดสอบหลังเรียน(E_2)	50	44.88	2.42	89.75
ประสิทธิภาพของ (E_1/E_2)เท่ากับ 83.25/89.75				

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน (E_1) ของชุดการสอนโดยภาพรวมเท่ากับ 83.25 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดการสอนโดยภาพรวมเท่ากับ 89.75 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคมเท่ากับ 83.25/89.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนการใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม

การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนปรากฏผลดังตาราง 4

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	16	40.06	3.79	5.9231*
หลังเรียน	16	44.88	2.42	

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ความพึงพอใจจากการใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ ลักษณะ เป็นแบบมาตรประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ สอบถามความพึงพอใจ โดยค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1.1. เนื้อหาเข้าใจง่าย	4.54	0.52	มากที่สุด
1.2. เนื้อมีความต่อเนื่องโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก	4.46	0.52	มาก
1.3.การนำเสนอเนื้อหา มีลำดับขั้นตอน	4.46	0.66	มาก
1.4. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมามากขึ้น	4.62	0.51	มากที่สุด
1.5 ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	4.46	0.52	มาก
1.6. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	4.62	0.51	มากที่สุด
1.7. ทำให้ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน	4.46	0.78	มาก
1.8. รูปแบบมีความสวยงาม น่าสนใจ ดึงดูดใจนักเรียน	4.62	0.51	มากที่สุด
1.9. คำแนะนำการใช้มีขั้นตอนชัดเจน สามารถปฏิบัติตามได้ด้วยตนเอง	4.46	0.52	มาก
1.10. ขนาดของภาพประกอบ การวางรูปแบบสวยงามชัดเจน	4.38	0.51	มาก

1.11. เนื้อหาท้าทายน่าติดตาม ให้เกิดความคิดรวบยอด และสร้างองค์ความรู้เองได้	4.38	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.52	0.54	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
2.1. ความเหมาะสมด้านเวลาที่ใช้ในการเรียน	4.31	0.63	มาก
2.2. ช่วยสร้างความสนใจ เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น	4.62	0.51	มากที่สุด
2.3. นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตรงตามชีวิต	4.52	0.52	มากที่สุด
2.4. ได้เรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.69	0.48	มากที่สุด
2.5. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.69	0.48	มากที่สุด
2.6. ทำให้นักเรียนชอบวิชาการแปรรูปมากขึ้น	4.54	0.52	มากที่สุด
2.7. สร้างบรรยากาศทางการเรียนให้ดีขึ้น	4.46	0.52	มาก
2.8. มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.46	0.66	มาก
เฉลี่ย	4.52	0.54	มากที่สุด
3. ด้านการวัดและการประเมินผล			
การวัดผลประเมินผลตรงตามตัวชี้วัด	4.54	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.52	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.52$) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ ข้อ 2.3 ได้เรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และ ข้อ 2.4 นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{x}=4.69$) และ กิจกรรมการเรียน ข้อ 2.1 ความเหมาะสมด้านเวลาที่ใช้ในการเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{x}=4.31$)

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.21/84.64

เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนตามขั้นตอนและกระบวนการเป็นระบบ โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอน การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมตลอดจนศึกษาข้อมูลจากผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ชาวทุ่งยางแดง ตำบลตะโละมะนะ ตำบลน้ำดำ ตำบลปาฏ ตำบลพิเทน อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ วิไลลักษณ์ วังศรี (2550) ได้พัฒนาการเรียนรู้งานประดิษฐ์การหล่อของที่ระลึกของดีพนมรัง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดการสอน พบว่า ชุดการสอนดังกล่าวมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.12/81.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับชูศักดิ์ โสระชา (2553) ได้พัฒนาชุดการสอนเรื่อง คำสั่งพื้นฐานในการควบคุมหุ่นยนต์ วิชาการเขียนโปรแกรมควบคุมหุ่นยนต์ สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดการสอนดังกล่าวมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.46/74.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพช่วยส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มสูงขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยชุดการสอน เรื่องการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการตามลำดับขั้นตอน ยึดหลักนักเรียนเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นผู้รู้ และเป็นผู้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข กล่าวแสดงออกด้วยตนเองสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้อย่างดีเกิดความภาคภูมิใจต่องานของตนเองและการพัฒนาการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551:57-58) ที่กล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนว่าช่วยให้ครูผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองและสังคม เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ครูผู้สอนเพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบไปใช้ได้ทันทีโดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของครูสอน ชุดการสอนสามารถทำให้นักเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าครูผู้สอนจะมีสภาพหรือความขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระต่อบุคลิกภาพของครูผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครูผู้สอน แม้ครูผู้สอนจะ

พูดหรือถ่ายทอดความรู้ไม่แก่นักเรียนก็สามารถได้ประสิทธิภาพ ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมการศึกษารายบุคคล ชุดการสอนสามารถช่วยสอนสามารถทำให้นักเรียน เรียนได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่นักเรียนซึ่งแตกต่างกัน ช่วยจัดปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน ชุดการสอนช่วยให้นักเรียนเรียนได้ด้วยตนเองหรือต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนเพียงเล็กน้อยและช่วยการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะชุดการสอนสามารถไปสอนนักเรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของวงเพชร การ์มุนย์ (2550) ได้พัฒนาชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การประดิษฐ์เศษวัสดุจากกระดาษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และวิไลลักษณ์ วังศรี (2550) ได้พัฒนาการเรียนรู้งานประดิษฐ์การหล่อของที่ระลึกของดีพนมรัง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดการสอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับชุดศักดิ์ โสระชา (2553) ได้พัฒนาชุดการสอนเรื่อง คำสั่งพื้นฐานในการควบคุมหุ่นยนต์ วิชาการเขียนโปรแกรมควบคุมหุ่นยนต์ สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง การแปรรูปอาหารในท้องถิ่น รายวิชาการแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการจากง่ายไปหายากตามลำดับขั้นตอน ครูคอยดูแลและให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งทำให้สะท้อนเห็นพัฒนาการและความสามารถของนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและมีความสุขสนุกสนานในการทำกิจกรรม เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุขและนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ สนุกสนานและมีความสุขกับการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ มาสโลว์ (Maslow. 1970: อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกันแต่ความต้องการนั้นมีลำดับขั้น กล่าวคือ มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองจะไม่เป็นสิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมต่อไป ความ

ต้องการที่ได้รับกรตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนที่จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะส่งผลให้ผู้เรียนความพึงพอใจในการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูศักดิ์ โสระชา (2553) ได้พัฒนาชุดการสอน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานในการควบคุมหุ่นยนต์ วิชาการเขียนโปรแกรมควบคุมหุ่นยนต์ สาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ครูผู้สอนเอาใจใส่อย่างจริงจังในการที่จะนำชุดการสอนนี้ไปใช้ ควรแนะนำและดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดก่อนที่จะเริ่มเรียนในแต่ละเรื่อง โดยครูควรเน้นให้นักเรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มมีการวางแผนการทำงาน ร่วมคิดร่วมทำงาน และร่วมกันการสร้างความรู้

1.2 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างหลากหลายโดยมีการควบคุมกับชุดการสอน ให้นักเรียนเกิดความสนใจ สนุกสนานและไม่เบื่อหน่าย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนให้เป็นแบ่งกลุ่มละความสามารถและความถนัด คือ มีทั้งคนเก่ง ปานกลางและคนอ่อน เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนที่อ่อนจะได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพและนักเรียนที่เก่งจะได้เพิ่มทักษะโดยการอธิบายและถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนในกลุ่ม

บรรณานุกรม

- ภานุพันธ์ รักดี.(2550). *การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไร่วิทยา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(หลักสูตรและการสอน) นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มงคล พรหมทอง (2545). *การพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การเรียนรู้การทำงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การปลูกและบำรุงรักษาพืชตามฤดูกาล สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2545). *การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, .* กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2550). *ความพึงพอใจ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2550. จาก <http://ednet.kku.ac.th/>.
- Enoch, Y. (1985). *Distance Education toward Academic Degrees : Every Man's University in Israel*. Tel Aviv : S University.
- Herzberg, F. (1959). *The Motivation to Work*. New York : John Wiley & Sons. Kerwin, K. L. E. (2001). Implications of Covariance Structure Analysis (LISREL) Versus Regression Models for Counseling Research. Retrieved 16 septcmber 2008, from <http://eric.Ed.gov/ERICWcbPortal/custom/portlets/>
- Mecks, E. B. (1972). *"Learning Package Versus Conventional Method of Instruction*. "Dissertation Abstracts International. 33 : 2.